

ГРІВНЯ — національна валюта України. На території України Г. відома від 8 ст. з часів Київ. Русі, коли вона існувала у вигляді вагової одиниці срібла, що використовувалась як грош. одиниця. Відомі, зокрема, шестикутні («київ.») Г. вагою бл. 160 г (кін. 11 — серед. 13 ст.); ромбовидні та довгасті з язикоподіб. кінцями («черніг.») вагою бл. 196 г (12 ст.); шестикутні вагою 196 г та паличкоподібні вагою 155 г (обидві — серед. 13 ст.). Назва Г. походить від обруча із золота чи срібла, який носили на шиї («загрівку»). У 9 ст. з'явився рубль — половина Г., розрубаної навпіл. Із розвитком обігу монет виникла різниця між ваговою і лічил. Г., зокрема у 12 ст. лічил. Г. дорівнювала 20-ти ногатам (по 2,5 г) або 50-ти кунам (по 1,0 г). У такому вигляді Г. проіснувала до 15 ст. У 1918 вона була запроваджена як грош.

Фотоілюстрації

одиниця УНР і випускалась номіналами від 2-х до 2-х тис. Її ескізи виконав Г. Нарбут. Одна Г. дорівнювала 0,4 нім. марки. Розмін. монетою був шаг (0,01 Г.). Як грош. одиниця незалеж. України Г. введена в обіг 2 вересня 1996 Указом Президента України «Про грошову реформу в Україні» від 25 серпня 1996. Нині вона існує у вигляді банкнот вартістю 1, 2, 5, 10, 20, 50, 100, 200, 500 Г. та розмін. монет номінал. вартістю 1, 2, 5, 10, 25, 50 копійок та 1 Г. На лицьовому боці банкнот розміщено зображення Володимира Великого (1 Г.), Ярослава Мудрого (2 Г.), Б. Хмельницького (5 Г.), І. Мазепи (10 Г.), І. Франка (20 Г.), М. Грушевського (50 Г.), Т. Шевченка (100 Г.), Лесі Українки (200 Г.), Г. Сковороди (500 Г.) на звороті — істор.-архит. пам'ятки України, зокрема Софій. собор у Києві (2 і 100 Г.), Львів. опер. театр (20 Г.), будівля ВР України (50 Г.). Графіч. знак Г., затв. постановою НБУ від 1 березня 2004, відтворює кирилич. рукопис. варіант літери «г» перекреслений посередині двома горизонт. лініями, що втілюють ідею стабільності грош. одиниці, її високий потенціал та зростання нац. економіки України. Зображення такого знака не є обов'язковим і може використовуватись поряд з ін. позначеннями грош. одиниці України: «гривня», «грн», англ. мовою — UAH.

Рекомендована література

1. Ющенко В., Панченко В. Історія гривні. К., 2000.

О. В. Бакаєв

Бібліографічний опис:

Гривня / О. В. Бакаєв // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-27072>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).